

A VÁROSVÉDŐ

honlap: www.avarosvedo.hu • drótposta: avarosvedo@freemail.hu

Vágjunk ki minden fát!

Az érdi Környezetvédő Egyesület és a Szent Mihály Alapítvány észrevételei a Ráckevei Erdészet érdi erdőterületére vonatkozó üzemtervével kapcsolatban.

Az 1996. évi LIV. tv. Etv. 2.§ (2.) szerint (2) A körzeti erdőterv előkészítése során a Szolgálat, az érintett erdőgazdálkodók vagy azok képviselői, a hatáskörrel rendelkező szakhatóságok, az érdekképviseleti szervek és a települési önkormányzatok értesítésével előzetes egyeztető tárgyalást tart.

Egyesületeink évek óta működnek, viszont velünk senki nem egyeztetett.

Örömmel értesültünk arról, hogy Érd Megyei Jogú Város utolsó erdőfoltjának, a Beliczay-szigetnek sorsát új, tízéves üzemtervben kívánják rendezni. Viszont sajnálattal halljuk, hogy tarvágásra készülnek. Véleményünk szerint ez megengedhetetlen, hiszen a Beliczay-sziget a város kedvelt sétáló és pihenőhelye, az iskolások, óvodások kedvenc madár- és növénymegfigyelő helye. A kb. harminc évvel ezelőtti tarvágás miatt olyan súlyos szelek, viharok pusztítottak, hogy többmillió kár keletkezett az ófalui házakban.

Alább közöljük Kállayné Szerényi Júlia szakvéleményét a terület élővilágáról, valamint a törvényi helyeket, amelyek véleményünk szerint ide vonatkoznak. Kérjük egyesületeink bevonását a tárgyalásokba.

Folytatás a 2-3 oldalon

HASZNÁLD KI A NAPOT!

2007. szeptember 15-16-án

a Szepes Gyula Művelődési Központban

A megújuló energia világa

SZERVEZŐK:

ÉRDI KÖRNYEZETVÉDŐ EGYESÜLET

ENERGIA KLUB

KÖZÉP-MAGYARORSZÁGI INNOVÁCIÓS KÖZPONT

Szeptember 15 (szombat)

Megújuló energiát hasznosító berendezéseket gyártó és forgalmazó cégek mutatkoznak be kiállítással, előadással. Megismerkedhetünk közelről a berendezésekkel, valamint a napkollektorok, a napelemek, a geotermikus készülékek és a kis szélerőművek működési elvével.

Az érdeklődők hasznos tervezési, beruházási tanácsokat kaphatnak a kiállítóktól.

10. ÓRA MEGNYITÓ:

T. MÉSZÁROS ANDRÁS POLGÁRMESTER

ÁMON ADA (ENERGIA KLUB IGAZGATÓ)

MÉSZÁROS GÉZA (KÖZÉP-MAGYARORSZÁGI

INNOVÁCIÓS KÖZPONT

10.30-14 óra Kiállító cégek bemutatkozása

Gyerekeknek környezetvédelmi játékokból összeállított játszóház
Nagyobb gyerekek a kiállítás anyagához, bemutatkozó előadásokhoz kapcsolódó tesztet tölthetnek ki.

14 óra Előre meghirdetett iskolás pályázat eredményhirdetése

Helyszíni teszt eredményhirdetése

12 órától Jó idő esetén, főzés naptűzhelyen

15-17 óra Előadások intézményi szintű megújuló energia felhasználási lehetőségekről: példák, pályázati lehetőségek, hitel lehetőségek

Szeptember 16-án vasárnap 10-16 óra

Energiahatékonysági és napkollektor építő tanfolyam barkácsoló kedvű és innovációra fogékony építkezők, felújítók számára az **ESZTERGOMI KÖRNYEZETKULTÚRA EGYESÜLET** irányításával
A programot energiahatékonysággal kapcsolatos mérőeszközök, szigetelési technológiák, tablósorok teszik színessé, valamint szakkönyvek, kiadványok helyszíni megtekintésére és megrendelésére lesz lehetőség.

Jelentkezni lehet: avarosvedo@freemail.hu

vagy 06-30-328-2750-es telefonon

(Bővebben az 5. oldalon)

Támogatóink: Érd Megyei Jogú Város

www.erd.hu • www.erdilap.hu

www.erdcenter.hu • www.tonerhaz.unas.hu

I. A BELICZAY-SZIGET TERMÉSZETI ÉRTÉKEI.

A Beliczay-sziget Érd délkeleti, Duna-parti végének jellegzetes, közel félkör alakú, ártéri erdővel borított területe, mely az európai szintű védelmet jelentő Natura 2000 hálózat része. Kis területe, jelentős kiterjedésű telepített faállománya ellenére faj- és élőhelydiverzitása jelentős: a területen 146 növény-, számos állatfaj található, valamint 8 élőhely különíthető el (folyó menti bokorfüzesek, fűz-nyár ártéri erdők, keményfás telepített erdők, puhafás telepített erdők, telepített nyárasok, mocsárrétek, üde cserjések, ártéri és mocsári magaskórósok). A növények közül 6 faj védett: *hóvirág*, *ligeti csillagvirág*, *nyári tőzike*, *mocsári nőszirm*, *régi iszalag*, *mocsári aggófű*. A védett állatfajok száma 70, melyből 27 rovar, 5 kétlábú, 3 hüllő, 3 madár, 3 emlős.

A terület jelentős botanikai értékei:

1. Három védett faj nagy populációja: *ligeti csillagvirág* több ezer tő, *nyári tőzike* több ezer tő, *mocsári nőszirm* több száz tő.

2. A ritka *vándor veronika* egyik hazai előfordulási adata az érdi Sziget.

3. Az egykori puhafa- és keményfaligetek, valamint mocsárrétek helyét jelző, a többszöri fakitermelés ill. nyáras telepítés ellenére természetközeli állapotban fennmaradt, részben jellegzetes kora tavaszi geofitonokból álló légyszárúsztint: *salátaboglárka*, *ligeti csillagvirág*, *bogláros szellőrózsa*, *odvas keltike*, *ujjas keltike* *hóvirág*, *gyöngyvirág*, *széleslevelű salamonpecsét*, *orvosi macskagyökér*, *őszi vérfű*, *mocsári kutyatej*, *nyári tőzike*.

4. *Öreg hagyásfák*: *kocsányos tölgy*, *fehér nyár*, *fekete nyár*, *szürke nyár*, *régi fajtájú gyümölcsfák*

5. Különböző szőlőfajok (*Vitis riparia*, *Vitis berlandieri*) képezte, látványos. 8-10 m magasból leomló szőlőfüggönyök al-kotta liánsztint megléte:

6. *Partmenti eredeti bokorfüzesek és puhafaligetek megléte.*

A terület jelentős zoológiai értékei:

1. A védett magyar szitkár és a mocsári szitkár lepkefajok, melyek az országban kizárólag az érdi Szigeten fordulnak elő. Tápnövényük a mocsári kutyatej.

2. A védett mocsári kutyatej cincér. Tápnövénye a mocsári kutyatej.

3. A védett farkasalmalepke. Gazdanövény az ártér több pontján fellelhető farkasalma.

A terület ökológiai jelentősége:

1. A fentebb felsorolt élőhelyek nem elszigetelt maradványok, hanem a Duna-parttól a gátig húzódó, egymással kapcsolatban lévő, a terepviszonyoknak (mikrodomborzat) megfelelően elrendeződő egységek. Kiemelkedő jelentőségű a nem kiépített, eredeti homokos ill. sóderos partszakasz megléte.

2. A terület önmagában sem elszigetelt egység, hanem a szomszédos ártéri erdőkkel (Csepel-sziget, érdi Magaspart fo-

lyóparti részét szegélyező erdők), valamint közeli Érd-ófalui Kakukk-heggyel faunisztikai és florisztikai kapcsolatban áll.

II. A NYÁRTELEPÍTÉS HATÁSA A TERÜLET ÉLŐVILÁGÁRA

A „papírnýárasok” közel két évtizeddel ezelőtti tarvágását követően, az erdészeti szempontból megfelelő talaj-előkészítés után a kivágott erdők helyén ismételten nyárasokat alakítottak ki. A korábbi telepítéshez képest annyi eltérés történt, hogy már a mocsárrétek, időszakos, pangó vízfelületek területét is beültették nyárfákkal. A talajmunkálatok ill. az egykori fátlan területek fásítása az élővilág drasztikus romlását idézte elő, védett fajok tűntek el ill. értékes fajok állományainak csökkent a populációmérete. Ennek oka, hogy a tápnövényeket jelentő mocsári növények töve (őszi vérfű, mocsári kutyatej, sóskafajok) az árnyékolás következtében elpusztultak, vagy vegetatív állapotban tengődnek és kifejlődve csak kevés, erdőszélre szorult példányuk maradt. Példák:

1. Az Angliából már kipusztult, Nyugat-Európában drasztikusan megritkult védett nagy tűzlepke eltűnt az érdi Szigetről, mert gazdanövényei, egyes sóskafajok visszaszorultak.

2. A lepkefélék közül rendkívül megritkult, gyakorlatilag eltűnt a védett vérfűboglárka. Tápnövénye az őszi vérfű.

3. Drasztikusan lecsökkent a száma a védett mocsári kutyatej cincérnek. Tápnövénye a mocsári kutyatej.

4. Jelentősen csökkent a fentebb már említett, az országban egyedül az érdi Szigeten fellelhető mocsári és magyar szitkár-fajok populációmérete. Tápnövényük a mocsári kutyatej.

5. A telepítés egészén drasztikusan csökkent a védett hóvirág populációmérete.

6. Egyes nyárasfoltokban a védett ligeti csillagvirág egyed-száma jelentősen csökkent.

III. JAVASLATOK A HELYI VISZONYOKAT FIGYELMEBEVÉVŐ, ÉRTÉKŐRZŐ ERDÉSZETI KEZELÉSRE

1. Kizárólag a telepített nyárasok állományainak tarvágása javasolt, mert (1) a partmenti bokorfüzesek ill. puhafaligetek természetes vegetációelemek, ezenkívül ún. véderdők, (2) a telepített szüles ill. tölgyesfoltok már jól fejlett, saját lomb-, cserje-, és gyepszinttel rendelkező erdőfoltok, melyek fajkészlete számos eredeti ártéri elemet őriz. (3) A korábbi tarvágások sem érintették a véderdőt, az öreg hagyásfákat, gyümölcsfákat. (4) Az érdi Sziget, mint erdős terület, a helyi lakosok egyik közkedvelt kiránduló-és pihenőhelye, ezért az érvényes településrendezési tervben, mint természeti erdő szerepel. Fontos eleme Érd-Ófalu városrész tervezett fejlesztési tervének is.

A fakitermelés elmaradása következtében fellépő jövedelem-kiesés Európai Unió pénzalapokból, pályázati úton pótolható.

2. A tarvágott területeken, elsősorban a geofiton légyszárúsztint védelme érdekében, a talajmozgatás (szántás, mélytalajforgatás) kerülendő.

3. A tarvágott területekre a mikrodomborzat figyelembevételével az eredeti erdő fafajainak az ültetése javasolt. A javaslat összecseng a 46/1999. (III. 18.) kormányrendelettel, melynek értelmében a hullámterek ún. természeti területek és területükre kizárólag az egykori vegetációra jellemző, őshonos fafajok telepíthetők.

4. A magas talajvízszintű foltokban, egykori mocsárrétek ill. időszakos nyílt vízfelületek, az erdőtelepítés kerülendő, így elkerülhető a fentebb említett megritkult rovarfajok populáció méretnövekedése.

A VÁROSVÉDŐ

a Környezetvédő Egyesület hírlevele

III. évfolyam 7. szám

Kiadó: Környezetvédő Egyesület Érd

Felelős kiadó az Egyesület elnöke

Szerkesztő: Bartos Kornélia Csilla

www.avarosvedo.hu

drótposta: avarosvedo@freemail.hu

Telefon: 06-30-328-2750

4. A magas talajvízintű foltokban, egykori mocsárrétek ill. időszakos nyílt vízfelületek, az erdőtelepítés kerülendő, így elképzeltető a fentebb említett megritkult rovarfajok populáció méretnövekedése.

5. A tarvágás ill. az újraterelítés előtt javasolt a helyi önkormányzati szerveken és a Duna-Ipoly Nemzeti Park szakértőin túl a részben szakemberekből álló (botanikus, zoológus) érdektérrel (Érdi Természetvédelmi Egyesület) való konzultálás. A területről 1997-ben az ELTE TTK Növényrendszertani és Ökológiai Tanszék részéről részletes botanikai felmérés készült.

1996. évi LIV. törvény

az erdőről és az erdő védelméről,

egységes szerkezetben a végrehajtásáról szóló 29/1997. (IV. 30.) FM rendelettel

[Vastag betűvel az 1996. évi LIV. törvény (a továbbiakban: Evt.), vékony betűvel a 29/1997. (IV. 30.) FM rendelet (a továbbiakban Vhr.) szövege.]

Az erdő a szárazföld legösszetettebb természeti (ökológiai) rendszere, amelynek léte a környezetre gyakorolt hatásaiból eredően az egészséges emberi élet egyik alapvető feltétele.

Az erdő a termőtalaj, a légkör és a klíma védelmében, a vízek mennyiségének és minőségének szabályozásában betöltött meghatározó szerepe mellett

- meghatározza a táj jellegét, szebbé teszi a környezetet,
- testi, lelki felüdülést ad,
- őrzi az élővilág fajgazdagságát,
- megújítható természeti erőforrásként a környezeti állapot folyamatos javítása mellett nyersanyagot, energiahordozót és élelmet termel.

Erdeink jelenlegi területe, állapota több évszázados emberi tevékenység során alakult ki. Területi széttagoltságuk és a rájuk ható környezeti ártalmak miatt az erdei életközösségek nélkülözhetetlen fennmaradására, védőhatására és termékeire (hozamaira) csak akkor számíthatunk, ha szakszerűen kezeljük és megóvjuk a károsító hatásoktól, a túlzott használatól és igénybevételtől, biztosítjuk növény- és állatvilágának sokféleségét és megfelelő összhangját, az erdei életközösség dinamikus és természetes egységét.

Az erdő fenntartása és védelme az egész társadalom érdeke, jóléti szolgáltatásai minden embert megilletnek, ezért az erdővel csak a közérdekkel összhangban szabályozott módon lehet gazdálkodni.

Evt. 2. § (1) Az erdőt olyan módon és ütemben lehet használni, igénybe venni, hogy a gazdálkodási lehetőségek a jövő nemzedékei számára is fennmaradjanak, [a továbbiakban: tartamos (fenntartható) erdőgazdálkodás], úgy, hogy az erdő megőrizze biológiai sokféleségét, természetközelségét, termőképességét, felújuló képességét, életképességét, továbbá megfeleljen a társadalmi igényekkel összhangban levő védelmi és gazdasági követelményeknek, betöltse természet- és környezetvédelmi, egészségügyi-szociális, turisztikai, valamint oktatási és kutatási célokat szolgáló szerepét.

(2) A körzeti erdőterv előkészítése során a Szolgálat, az érintett erdőgazdálkodók vagy azok képviselői, a hatáskörrel rendelkező szakhatóságok, az érdek-képviselői szervek és a települési önkormányzatok értesítésével előzetes egyeztető tárgyalást tart.

(3) A Szolgálat az előzetes egyeztető tárgyalásról, annak helyszínéről és időpontjáról - a tárgyalást megelőző tizenöt nappal - értesíti az érdekelteket.

(4) Az előzetes egyeztető tárgyaláson hatáskörrel és illetékességgel rendelkező közreműködő szakhatóságok, az érdekeltektől erdőgazdálkodók, érdek-képviselői szervek és települési önkormányzatok képviselői megismerhetik a tervezés alapjául szolgáló adatokat, valamint véleményt nyilváníthatnak a tervezés irányelveivel kapcsolatban. Az értesítettek távolmaradása az egyeztető tárgyalás megtartását nem akadályozza meg, és eredményét nem hiúsítja meg.

(5) Az előzetes egyeztető tárgyalásról a Szolgálat jegyzőkönyvet vesz fel, amelyet az irányelvek jóváhagyása céljából megküld a minisztériumnak.

Vhr. 32. § (1) A Szolgálat az elkészült körzeti erdőterv ismertetése céljából az előzetes egyeztető tárgyaláson érintettekkel azonos körben és módon zárótárgyalást hív össze. A zárótárgyalás megtartására az előzetes egyeztető tárgyalás szabályait kell alkalmazni.

(2) A zárótárgyalás előtt tizenöt napon keresztül biztosítani kell, hogy a körzetben érintett erdőgazdálkodók és a zárótárgyalásra meghívottak a rájuk vonatkozó adatokba betekinthessenek annak érdekében, hogy a zárótárgyaláson véleményüket nyilváníthassanak.

1996. évi LIII. törvény a természet védelméről

16. § (1) A mező-, erdő-, nád-, hal-, vadgazdálkodás (a továbbiakban: gazdálkodás) során biztosítani kell a fenntartható használatot, ami magában foglalja a tartamosságot, a természetkímélő módszerek alkalmazását és a biológiai sokféleség védelmét.

(2) A gazdálkodást a talajfelszín, a felszíni és felszín alatti formák, a természetes élővilág maradandó károsodása, a védett élő szervezetek, életközösségek tömeges pusztulása, biológiai sokféleségük számottevő csökkenése nélkül kell végezni.

(3) Erdő telepítése - ha a termőhelyi adottságok lehetővé teszik - elsősorban őshonos fajokkal, természetes elegyarányban, természetkímélő módon történjen.

17. § (1) A 8. § (1) bekezdés rendelkezéseinek megfelelően a vadon élő szervezetek élőhelyeinek, azok biológiai sokféleségének megóvása érdekében minden tevékenységet a természeti értékek és területek kíméletével kell végezni.

(2) A természeti területek hasznosítása során figyelemmel kell lenni az élőhely típusára, jellemző vadon élő szervezetek fajgazdagságára, a biológiai sokféleség fenntartására.

42. § (1) Tilos a védett növényfajok egyedeinek veszélyeztetése, engedély nélküli elpusztítása, károsítása, élőhelyeinek veszélyeztetése, károsítása.

(2) Gondoskodni kell a védett növény- és állatfajok, társulások fennmaradásához szükséges természeti feltételek, így többek között a talajviszonyok, vízháztartás megőrzéséről.

43. § (1) Tilos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kényszerű elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy búvóhelyeinek lerombolása, károsítása.

65. § (1) A természeti területek és értékek jogellenes károsítása, veszélyeztetése esetén a természet védelme érdekében a természetvédelmi célú társadalmi szervezetek jogosultak felépíteni, és

a) állami szervektől, önkormányzatoktól a megfelelő és hatáskörükbe tartozó intézkedés megtételét kérni, vagy

b) a védett természeti érték, terület károsítója, veszélyeztetője ellen pert indítani.

Érd, 2007. július 19.

Bartos Kornélia

Környezetvédő Egyesület Érd

Ábel András

Szent Mihály Alapítvány

PARLAGFÜMENTES VÁROSÉRT

A „Parlagfümentes Magyarország-ért” nevű programban a körzeti földhivatalok is részt vesznek, a Növényvédelemről szóló 2000. évi XXXV. Törvény alapján, melynek értelmében 2005. évtől kezdve jelentősen szigorodott a parlagfűvel szennyezett területek felderítése és a közérdekű védekezések kivitelezése és szankcionálása.

Mindannyiunk számára, köztudott, hogy a parlagfű pollenje az arra érzékeny egyéneknél súlyos allergiás megbetegedést válthat ki, ezért a növény irtása, a földterületek fertőzöttségének eredményes visszaszorítása törvényileg előírt feladat. A parlagfű-pollenallergia kialakulásának megelőzése, a földterületek parlagfű fertőzöttségének visszaszorítása, embertársaink egészségének megővése közös feladatunk.

A föld használója, illetve tulajdonosa köteles az adott év június 30. napjáig az ingatlanon a parlagfű növényen a virágbimbó kialakulását megakadályozni, és azt követően ezt az állapotot a vegetációs időszak végéig folyamatosan fenntartani.

A parlagfűvel fertőzött területek felderítését a törvény a földhivatalok hatáskörébe utalta. A helyszíni ellenőrzést június 30. napja után a földhivatalok mezőgazdász munkatársai útvonalterv alapján végzik – légi és űrfelvételek, valamint az előző évi eljárások adataira támaszkodva – együttműködve a növényvédelmi hatósággal, az önkormányzatok jegyzőivel, a civil szervezetekkel és a lakossággal.

A helyszíni ellenőrzések során a par-

lagfűvel fertőzött területek bemérése az elsődleges földhivatali feladat. A helyszíni vizsgálat során kézi számítógép és műholdas helymeghatározó eszköz segítségével a parlagfű folt területe, koordinátpontok megadásával pontosan lehatárolásra kerül. A társhatóság munkájának megkönnyítése érdekében a mezőgazdászok fényképfelvételeket is készítenek a bemért területről és környezetéről. Az irodai munka során a terepen gyűjtött adatok feldolgozása, a Növény- és Talajvédelmi Igazgatóság munkájához szükséges információk legyűjtése az ingatlan-nyilvántartásból, majd ezt követően 2 napon belül valamennyi adat parlagfű-szerveren keresztül továbbítása következik a közérdekű védekezés elrendelésére jogosult társhatóság felé.

A Növény- és Talajvédelmi Igazgatóság által meghozott hatósági védekezést elrendelő határozat a fellebbezésre való tekintet nélkül azonnal végrehajtható, ezzel is csökkentve a levegőbe kerülő pollen mennyiségét.

A szankciók elkerülése, valamint az allergiában szenvedő embertársaink életének megkönnyítése érdekében kérem a Tisztelt termőföld Tulajdonost/Használót, hogy a parlagfű elleni védekezést elsősorban mechanikus (növény földből történő kihúzása, kapálás, tárcsázás, kaszálás stb.) vagy vegyszeres (egyéves magról kelő kétszikű gyomnövények irtására alkalmas, vagy totális gyomirtó szerek) irtással végezze/végeztesse el. Amennyiben a kaszálással történő gyommentesítés mellett dönt, felhívom figyelmét, hogy azt a vegetációs időszak során minimum havonta egyszer el kell végezni/végeztetni, mivel a területen visszamaradt parlagfű szármaradvány a számára kedvező időjárásban rendkívül gyorsan oldalhajtásokat képes hozni, melyeken rövid időn belül ismét megjelennek a virágbimbók.

Ne feledjék, hogy a parlagfű allergia bármely életkorban és bármilyen egészségi állapot mellett kialakulhat, érintheti Önt és családját is.

A parlagfű-mentesítéssel kapcsolatos kérdéseivel, valamint további tudnivalókért hívja telefonon, vagy keresse fel hivatalainkat, ahol munkatársaink készséggel állnak az Ön rendelkezésére.

Együttműködésüket megköszönve

Érdi Körzeti Földhivatal vezetője

A VÁROSVÉDŐ

www.avarosvedo.hu

A Környezetvédő Egyesület 2005 novemberében A VÁROSVÉDŐ címmel adta ki újságja első számát, azzal a céllal, hogy városunkban hangsúlyosabban kapjon nyilvánosságot a környezet, természet, állat- és épített környezet védelme, gondjai, illetve, hogy a városunkban működő civil szervezetek fórumot kapjanak – ám kevesen, kevésszer éltek a felkínált lehetőséggel.

Eddig több ízben nyertünk pályázatot a lap kiadására (az Ökotárs Alapítványtól, a Környezetvédelmi Minisztériumtól, Pest megye Önkormányzatától), ezek kisebb összegek voltak, nem tudták lapunkat hozzásegíteni ahhoz, hogy fejlődjék, csak a szinten tartást tudtuk megoldani.

Idén Érd város Önkormányzata a médiaalaphól juttatott lapunkban kilencszázezer forintot.

Ebből az összegből – és amit az Egyesület hozzá tud tenni – már meg tudjuk alapozni egy komolyabb, tartalmasabb kiadvány megjelentetését. Ennek azonban az anyagiak mellett több más feltétele is van:

- Olvasóink aktív részvétele – ötletekkel, írásokkal, javaslatokkal segíthetik a lapot
- Érd város vállalkozói hirdetésükkel segíthetnek – immár nekik is megéri, hiszen szeptembertől öt-ezer példányban jelentünk meg és szélesebb körben terjesztjük.
- Az Egyesületet támogató olvasóink segíthetnek azzal, hogy kisebb közösségekben vállalják a terjesztést.

Olvasóink, hirdetőink és a városban működő egyesületek jelentkezését várjuk a következő e-mail címen: avarosvedo@freemail.hu vagy a **30-328-2750**-es telefonszámon.

A megújuló energia világa

Az érdi Környezetvédő Egyesület éveken keresztül céljával tűzte ki, hogy szerepet vállal a környezettudatos gondolkodás, életvitel elterjesztésében kicsik és nagyok között. Szeptemberben a megújuló energiákkal foglalkozunk bővebben.

Egészen közelről fogjuk bemutatni ezeket az alternatív energiaforrásokat. Szeptember 15-16-án megújuló energia kiállítást és programsorozatot szervezünk az érdi Szepes Gyula Művelődési Központban. Itt kézzelfogható közelségbe hozzuk a készülékeket, a gyártó, forgalmazó cégeket, sőt a vállalkozó szelleműek maguk is megtanulhatnak napkollektort összeszerelni.

Mik is azok a megújuló energiaforrások?

Egy energiaforrást akkor nevezünk megújulónak, ha a hasznosítás során nem csökken a forrás, a későbbiekben ugyanolyan módon termelhető belőle energia. Például a Nap ugyanúgy fog sütni a későbbiekben, függetlenül attól, hogy most hasznosítjuk-e a Nap energiáját vagy sem. Ellenben az autók által elégetett

benzin nem termelődik újra, előbb-utóbb elfognak a világ olajkészletei. Példák megújuló energiaforrásokra: napenergia, szélenergia, biomassa (növényi és állati eredetű szerves anyagok), geotermikus energia, vízenergia. A geotermikus energia kivételével a felsoroltak közvetlen vagy közvetett módon a Nap energiájából származnak. A geotermikus energia a Föld mélyében zajló radioaktív folyamatokból származik.

Milyen előnyeik vannak a megújuló energiáknak?

Kétségtelen, hogy az ezek alkalmazásával előállított elektromos- és hőenergia elenyésző mennyiségű üvegházhatású gázt, egészségkárosító anyagot bocsát ki. Ritkán említett de nagyon fontos környezeti előnye a megújuló energiaforrásoknak, hogy jóval kisebb károk keletkeznek a nyersanyag kitermelésekor (erről a Nap hasznosításakor nem is beszélhetünk), mint a fosszilis, vagy nukleáris fűtőanyagok felszínre hozása.

A fosszilis energiák kitermelési és az energia felhasználási helye közötti szállítás is számos jelentős környezeti veszély forrása. Hogy csak a legismertebbeket említsem, az olajszállító tankerek sérülésekor keletkező katasztrofális tengervíz-szennyezések, vagy a földgáz és olajvezetékek sérülésekor fellépő talaj- és talajvíz-szennyezések. A megújulók sokkal egyenletesebben oszlanak el a földön. A kőolajkészletek felett egy-két tucat ország rendelkezik, ellenben minden országban - még ha különböző mértékben is - fúj a szél, süt a Nap. Magyarországon legnagyobb potenciál a napenergia jelenti, de a szél és a geotermikus források is jelentősek.

Elérhetőek ezek egy átlagos magyar család részére?

Ezt a kérdést valójában a rendezvénysorozat bemutatói fogják megválaszolni. Általánosságban elmondhatjuk, a megújuló energiaforrások relatív drágasága az idő múlásával mindinkább csökken. A technológiai fejlesztéseknek köszönhetően egyre olcsóbbá válnak az ilyen forrásokat megcsapoló eszközök, miközben - éppen a gyorsan apadó készletek miatt - egyre drágább lesz a kőolaj és a földgáz.

Ispány Judit

Minden egyes alkalommal, amikor feltekeri otthon a fűtést, megfőzi az ebédet vagy autóba ül, olyan döntéseket hoz, amelyek hatással vannak a környezetre. Ilyenkor ugyanis fosszilis energiahordozókat éget el (pl. gáz, szén, benzin), vagyis szén-dioxidot juttat a levegőbe, amellyel Ön is hozzájárul az éghajlatváltozáshoz. A klímaváltozás legfőbb okozója energiatermelésünk és -felhasználásunk jelenlegi módja, hiszen az összes CO²-kibocsátás döntő része valamilyen energiafogyasztással kapcsolatos tevékenység eredménye. Sokak fejében a légszennyezés kapcsán még mindig füstöt okádó gyárkémények képe rémlik fel, és hiszik tévesen, hogy az ipari létesítmények tehetők felelőssé a klímaváltozásért. A valóság ezzel szemben az, hogy Magyarországon az összes felhasznált energia harminchét százalékát a lakosság fogyasztja el, és hogy a háztartások közvetlenül felelősek az

összes kibocsátott szén-dioxid tizennyolc százalékáért. Ezen felül a közlekedés, illetve az energiaipar CO²-kibocsátásának is egy jó része a lakossághoz köthető, hiszen mindennap közlekedünk, és az erő-

Az éghajlat változik. És Ön?

művek számunkra is termelik az energiát. Mit jelent mindez? Azt, hogy egyéni döntéseivel, saját hétköznapi szokásaival minden egyes ember hatással van az éghajlatváltozásra, következésképp ezen döntések, szokások megváltoztatásával minden egyes ember tehet is a klímaváltozás ellen. Pusztán kis odafigyeléssel, apró változtatásokkal jelentős energia- és szén-dioxid-

megtakarítással járnak, és amelyekkel Ön is hozzájárulhat a klímaváltozás elleni küzdelemhez. Az éghajlatváltozás rajtunk is múlik: változtassunk!

Az elektromos árammal működő berendezések használata és a szén-dioxid-kibocsátás közötti kapcsolat talán kissé nehezebben megfogható, mint például a fűtés esetén, amikor mi magunk égetünk el valamilyen tüzelőanyagot, és saját szemünkkel látjuk a kéményen eltávozó füstöt. Ha egy kicsit jobban belegondolunk, az árammal is hasonló a helyzet, hiszen a legtöbb erőmű szenet vagy gázt éget el az áram előállításához. Vagyis ugyanúgy szén-dioxid kerül a levegőbe. A különbség mindössze annyi, hogy mindez otthonunktól távol történik. Az áram hatékonyabb és takarékosabb használatával szén-dioxid-kibocsátását és energiaköltségeit is jelentősen csökkentheti.

<http://www.energiaklub.hu>

Újabb építkezés a Fundokliában

2007. augusztus 10-én a Polgárórség odafigyelésének köszönhetően megint a Fundokliára terelődött a figyelem. A fenti képen látható építkezésre tudomásunk szerint nem kértek az Önkormányzattól építési engedélyt, a környezetvédelmi hatóságtól sem a védettség megszüntetését. Konkrétumokat még nem tudunk, de természetesen utána járunk a dolognak.

Az érdi Környezetvédő Egyesület 2007. február 27-én levélben fordult Érd Város jegyzőjéhez, a Fundoklia-völgyben uralkodó tarthatatlan állapotok tisztázása és megoldása miatt. Idézzük:

„Az érdi Környezetvédő Egyesület tisztelettel kéri Jegyző Asszony intézkedését a következőkben:

1. a védettség azonnali átvezetését a Földhivatal nyilvántartásában,
 2. a védett területek határának pontos kijelölését és közzétételét,
 3. a völgybe vezető utak végén meggátolni az autóval való behajtást,
 4. tájékoztató táblák kihelyezését, miszerint a Fundoklia-völgy Natura 2000-es védettségű terület, az illegális személtelrakás büntetendő,
 5. a völgy kitakarítását, amelyben civil szervezetek támogatására számíthat,
 6. az illegális bekerítések, elbirtoklások felmérését, megszüntetését,
 7. a közterületfelügyelők gyakrabban ellenőrizzék a területet.
2007. június 18.”

* * *

A levélre választ azóta sem kaptunk, pedig a 30 nap lejárt. Várjuk Olvasóink ötleteit is, hogy mit tegyünk, mivel tudnánk hatni a város Jegyzőjére, hogy cselekedjen a Fundoklia-völgy ügyében. AMEDDIG NEM KÉSŐ!

Bartos Kornélia
a Környezetvédő Egyesület elnöke

20 millió év után végeztünk az utolsó jangcei delfinnel

Hivatalosan is kihaltnak számít immár a jangcei delfin, miután egy kutatócsoport semmilyen nyomát nem találta az állat létezésének a névadó kínai folyóban. A baiji (így nevezték a helyiek) vesztét a hatalmas jangcei hajóforgalom és a halászat okozta. A folyóban még több nagy testű állat is kipusztulhat a közeljövőben.

Hat héten át kereste egy expedíció tavaly decemberben a Jangce folyón Kína egyedülálló vízi emlősét, de egyetlen példány nyomára sem bukkantak a kutatók. Sam Turvey biológus és munkatársai a brit Royal Society Biology Letters nevű szaklapban ma publikálták tanulmányukat, melyben megállapítják: húsz millió évnyi létezés után eltűnt a Földről a jangcei delfin.

A baiji, ahogy a helyiek nevezték, hasonlított ugyan a delfinekre, de valójában egy teljesen önálló emlős családot alkotott rendszertanilag. Ötven éve ez az első nagy testű gerinces, amelyet eltűnik a Földről, és a negyedik olyan emlős család, amelyet az ember miatt halt ki. Az előző három közül az egyik egy nyugat-indiai cickányfaj volt, amelyet azok a patkányok pusztítottak el, amelyek Kolombusz hajójáról kerültek a szige-

tekre; egy gorilla méretű lemur faj Madagaskáron, amit húsáért vadásztak, és az ausztrál erszényes farkas, amit a birka-tenyésztők irtottak ki.

A baiji vesztét az iparosodás okozta, és az, hogy a Jangce Kína egyik fő vízi kereskedelmi útvonalává vált. A folyó örökké zavaros vizében a faj fokozatosan elveszítette látását, és pusztán ultrahanggal tájékozódott. Az érzékeny „műszert” azonban teljesen használhatatlanná tette a rengeteg hajó: a kutatók összesen 19830 nagy teherszállítót számoltak meg a folyó 1669 kilométeres szakaszán, vagyis minden nyolcszáz méterre jutott egy belőlük. Emiatt a baijik szó szerint nem hallották a saját hangjukat, és tömegesen pusztultak el a hajócsavarok által.

Ugyanilyen katasztrofális volt a delfin populáció számára, hogy egyre nagyobb és erősebb hálókkal halásznak a Jangcén: az elpusztult állatok majdnem fele ezekben a hálóba gabalyodva lelte halálát. A táplálékul szolgáló kisebb halak megritkulása szintén tovább gyengítette az állományt.

A baiji fölött már évekkel ezelőtt megkongatták a vészharangot, akkor a kínai kormány programot is indított a megmentésükre, az elképzelések szerint egy tóban próbálták volna szaporítani az állatokat. A terv azonban túl későinek bizonyult: egyszerűen nem maradt már befogható baiji a Jangcénben.

A folyóban egyébként több más állatfaj is a kipusztulás szélére sodródott: ezek közé tartozik a baijihez hasonló életmódot élő disznódelfin, a kínai aligátor, és a világ egyik legnagyobbra növő halfaja, a kardorrú tok, amely a hét méteres hosszúságot is elérheti. Utóbbiból 2003 óta egyetlen példányt sem láttak, így ez is kipusztulnak tekinthető.

(Forrás: *The Independent*)

Néhány ötlet a víztakarékossághoz

Egy egyszerű, szürke hétköznapon fejenként átlagosan 100-150 liter vizet használunk el: fürdés 75-95 liter; zuhanyozás 20-40 liter; WC öblítés 11-26 liter; mosogatás 40 liter; mosógép 120 liter.

Ha meg aztán merészen, hulladékos szempontból mérlegeljük a témát, bizony minden jó szándék ellenére szembe találjuk magunkat a szennyvíz kérdéskörével. Mert hát minél több vizet használunk mindennapi tevékenységeink során, annál több szennyvizet „állítunk elő”. Ez utóbbiról azért érdemes tudni, hogy a világon sokfelé még mindig tisztítás nélkül ergetik a folyókba. Budapest szennyvizének például 50 százalékát engedi tisztátalanul a Dunába, azaz ugyanabba a folyóba.

Néhány tipp hát azoknak, akik valamelyest is nyugtalankodnak a vizek állapota, a szennyvizek mennyisége - és hasonlók - miatt.

- Járjunk nyitott szemmel. Ha közterületen vízszivárgást észlelünk (csőtörés, aszfalt alól csordogáló víz, utcai tűzoltó-csap, stb.) jelezzük azt az illetékes vízműnek. Ne várjunk arra, hogy helyettünk esetleg mások jelentsek be.
- A csöpögő csapokat javíttassuk meg. Egy lassan csöpögő csap egy nap alatt 40-120 liter vizet pazarol el, s küld a szennyvíz-csatornába.
- Csapot soha ne folyassunk feleslegesen. Ez az egyik legfőbb arany szabály. Fürdés helyett zuhanyozzunk, egészségesebb és takarékosabb is, mint a kádban fürdés. Fogmosáskor ne folyassuk a csapot. Használjunk fogmosó poharat, vagy épp csak arra a rövid időre engedjük meg a vizet, míg szánkát és a fogkefét öblítjük.
- Minél kevesebbet használunk a vízlágyító-, öblítő-, mosó- és tisztítószerekből, szappanból és egyéb kozmetikai termékből, annál kevesebb szennyvíz keletkezéséhez járulunk hozzá. A foszfátmentes tisztítószerek környezetkímélőbbek, alkalmazzuk ezeket. A mosógépet csak ruhával teli kapcsoljuk be, negyedig-félig rakva pazarlás beindítani.
- Ne öntsünk lefolyóba, WC-be sűrű zsiradékot, ételmaradékot, maró vegyszert, használt olajat. Egy liter olaj 1 millió liter tiszta vizet képes fogyasztásra alkalmatlanná tenni. A használt sütőolaj, fáradt olaj veszélyeshulladék-gyűjtések alkalmával vagy hulladékudvarokban leadhatók.
- Ha hideg vizet innánk, ne folyassuk “ki” a csapot: inkább legyen mindig egy kancsó víz a hűtőszekrényben.
- A járdáról, kerti járófelületről ne slaggal távolítsuk el a szemetet, koszt, hisz erre felesleges vizet - főként tisztított, vezetékes vizet - pazarolni. Használjuk inkább a jó öreg cirokseprűt. Kocsit ne slaggal mossunk. A kosz nagyja mosókefével és néhány vödör vízzel is eltávolítható, s csak utolsó mozzanatként zuhanyozzuk le (röviden) a járművet a kerti tömlőből érkező vízsugárral. Ha már/éppen nincs szükség a folyóvízre, zárjuk el a csapot. Sose folyjon a víz a “csak egy percre félre tett” slagból.
- Gyűjtsük az esővizet. Az ereszek alá állított hordók, tartályok sok vizet felfoghatnak, ezzel locsoljuk a kertet, így sokat megspórolhatunk. Építsünk ki csepegtető öntözőrendszert - leginkább az ágyások, sövény sorok mellé. Így közvetlenül a növények tövéhez jut a víz, hatékonyabbá téve a locsolást. Kertünket reggel vagy este öntözzük, ne a nappali melegben. A növények is jobban szeretik (kisebb a hőkülönbség) és a hűvösebb, árnyasabb napszakokban kevésbé párolog el a locsolók szórófejéből érkező vízpermet. Az automata locsolórendszereket legcélszerűbb éjszakai, hajnali üzemmódra programozni.
- Kisebb kerteket, balkonokat vagy a nagyobb kertek egyes részeit beültethetjük szárazságtűrő, pozsgás, sziklakerti növényekkel - ezek kevesebb vizet igényelnek. (Az ilyen növények jó megoldást jelenthetnek a városi közterületeken lévő apróbb zöldfelületek, terek, ágyások, növényládák esetében is.) A módszer már terjed a tengerentúlon, ahol egyre több nagy kert kizárólag ilyen növényekkel terveznek, ültetnek be.
- Az ágyásokat, a fák és bokrok tövénél kialakított földtányérokat, a növények közti szabad területeket mulcsozzuk, azaz takarjuk. Az így létrejött talajtakarónak köszönhetően ritkábban nő a gyom, nem szárad ki a talaj, a föld kevesebbet párologtat így kevesebb locsolásra lesz szükség. Mulcsozásra a fakérgen kívül megfelel akár a lenyírt fű, felaprított ágnyesedék, avar vagy faforgács is.

MUSTÁRMAG

Magyar Rákellenes Liga Érdi Szervezet

www.rakliga.hu • erdirakliga@freemail.hu

telefon: 06-20-56-55-208

számlaszám: 12001008-00102329-00400001

kiemelkedően közhasznú egyesület

adománya 150 százalékát levonhatja az adóalapból

Lelkisegély telefonszolgálat a 06-80-505-675

ingyenes zöld számon hétfőtől szombatig 9-21 óráig.

Dévai Szent Ferenc

Alapítvány

Bankszámlaszám:

10300002-20145639-00003285

www.devaigyerekek.hu

Sirius Állat – és Természetvédelmi Közhasznú Alapítvány
 Telefon: 06 30 276-6071 (Böjtös Andrea) • 06 30 910-6987 (Böjtös Éva)
 Email: siriusmail@freemail.hu • Bankszámlaszám: • 10403136-49534949-49521015

Jogsegélyszolgálat

A Városvédő és Városépítő Egyesület minden héten pénteken 17 és 19 óra között **ingyenes jogi tanácsadást tart.**

Helyszín: Érd, Diósdí út 4/1

(a Ritmus Áruház mellett, a vasút felőli bejárat)

Dr. Szabó Ferenc ügyvéd.

Tel.: 06 30 352-1275

Hirdetésével az érdi Környezetvédő Egyesületet támogatja!

A VÁROSVÉDŐ

HIRDETÉSSZERVEZŐT KERES.

JELENTKEZNI:

avarosvedo@freemail.hu

06-30-328-2750

SZENNYVÍZSZIPPANTÁS

DUGULÁSELHÁRÍTÁS, CSATORNATISZTÍTÁS
 NAGYNYOMÁSÚ WOMA AUTÓVAL.

FÜLÖP SÁNDOR VÁRJA

MEGRENDELÉSEIKET!

Telefon: 23-377-062, 06-20-9368-062

MÉRLEGKÉPES KÖNYVELŐ

TELEFON: 06-30-850-3047

KONTÉNERES SZÁLLÍTÁS

sitt • kommunális hulladék • lomtalanítás

HÁZ – ÉS LAKÁSFELÚJÍTÁS

- ács, tetőfedő, bádogos munkák
 - hő – és hangszigetelés
 - gipszkarton szerelés
- víz-, gáz-, gázkészülék és fűtésszerelés
 - burkolás, kőművesmunkák
 - festés, mázolás
- épületek és vasszerkezetek bontása
 - gépi földmunka

I + M UNIVERSAL Bt.

2030 Érd, Kossuth L. u. 176.

Telefon: 06-20/386-7579,

06-30/254-5180,

06-70/389-6874

• Fax: 06-23/362-939

HAGYOMÁNY, KÉZMŰVESSÉG, NÉPMŰVÉSZET

*Egyedi kerámiák igényes kivitelben,
nagy választékban a készítőitől.*

SZÜCS LÁSZLÓNÉ keramikus

2030 Érd, Fürdő utca 32.

Telefon, fax: 06-23-374748

